

Datum

2022-11-15

Vår referens

Anna Ekendahl

Utredningssekreterare

anna.ekendahl@malmö.se

Tjänsteskrivelse

Revision av effekter av avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne HVO-2022-4146

Sammanfattning

Komredo AB har på uppdrag av kommunernas och regionens revisorer genomfört en granskning av effekter av *avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne* (även kallat HS-avtalet). Granskningen syftar till att bedöma om Malmö stad uppnår de mål och syften som anges i avtalet. Granskningen har skickats för yttrande till ansvariga nämnder vilka är hälso-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden.

Granskningens sammanfattande bedömningen är att avtalet i stora delar efterlevs. De delar där effekter av avtalet inte ansågs ändamålsenliga riktade sig främst till funktionsstödsnämnden. Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen är av förståelsen att nämnden inte behöver vidta några åtgärder vilket även stämmer överens med förvaltningens bild över samverkan med Region Skåne.

Förslag till beslut

1. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande gällande revision av effekter av avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne.

Beslutsunderlag

- Följebrev till granskning
- Revisionsrapport – Granskning av effekter av avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Malmö stad
- Tjänsteskrivelse HVON 2022-11-30 Revision av effekter av avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvård i Skåne
- Förvaltningens förslag till yttrande

Beslutsplanering

Hälsa-, vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2022-11-22

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden 2022-11-30

Beslutet skickas till

Stadsrevisionen

Ärendet

Komredo AB har på uppdrag av kommunernas och regionens revisorer genomfört en granskning av effekter av *avtalet om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne* (även kallat HS-avtalet). Granskningen syftar till att bedöma om Malmö stad uppnår de mål och syften som anges i avtalet. Granskningen har skickats för yttrande till ansvariga nämnder vilka är hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden. Nämnderna ska återkomma med svar på granskningens bedömningar vid två tillfällen. Vid det första tillfället ska nämnderna yttra sig gällande granskningens slutsats samt vilka åtgärder som planeras att genomföras, deras förväntade effekt och när de senast ska vara genomförda för varje enskild bedömning och rekommendation. Det uppföljande yttrandet ska inkomma cirka ett år efter det första yttrandet och ska innehålla svar på granskningens slutsats samt vilka åtgärder som har vidtagits under 2022-2023 och redogöra för vilken effekt dessa har haft i verksamheten.

Granskningens sammanfattande bedömningen är att avtalet i stora delar efterlevs. Inom fyra avtalsområden (läkarmedverkan, rehabilitering, personer med psykisk funktionsnedsättning och egenvård) bedöms efterlevnaden som inte helt tillfredsställande inom delar av verksamheten. Detta berör i stor utsträckning verksamhet som ligger under funktionsstödsnämnden enligt granskningen. Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen är därför av förståelsen att förvaltningen inte behöver vidta några direkta åtgärder kopplade till granskningen, vilket även stämmer överens med förvaltningens bild över samverkan med Region Skåne. Nedan beskrivs granskningens bedömningar inom åtta områden, vilka återkommer i förvaltningens förslag till yttrande.

Granskningens bedömningar

Läkarmedverkan i kommunal hälso- och sjukvård

Granskningen konstaterar att efterlevnaden av avtalet om läkarmedverkan inte är ändamålsenlig och bristerna beror på variationer mellan olika vårdcentraler och att åtgärder måste vidtas för att få en mer jämlik vård i kommunen.

Gemensam vårdplanering

Granskningen bedömer att efterlevnaden av SVU-överenskommelsen i huvudsak är tillfredsställande i kommunen men att brister ibland finns i informationen från slutenvården i verksamhetssystemet "mina planer".

Rehabilitering och habilitering

Granskningen bedömer att efterlevnaden av rehabiliteringsavtalet inte är tillfredsställande eftersom det enligt kommunen finns ett behov av att arbeta mer förebyggande samt finns behov av bättre information om rehabiliteringsbehov från bland annat psykiatri och den somatiska slutenvården. Avtalets beskrivning av rehabiliteringsansvarets fördelning mellan kommun och region uppfattas vara diffust och ger utrymme för olika tolkningar, exempelvis kring tröskelbegreppet. Det uppges saknas personella resurser inom rehabiliteringssektionen för att kunna leva upp till avtalet och möta patienternas behov, bygga upp samarbete och dialog mellan olika aktörer.

Efterlevnaden av habiliteringsavtalet i huvudsak är ändamålsenlig.

Åtagande kring personer med psykisk funktionsnedsättning

Granskningen bedömer att överenskommelsen inte efterlevs tillfredsställande och att åtgärder behöver vidtas för att förbättra efterlevnaden. Utskrivningsprocessen uppges inte fungera bra kring psykiskt funktionsnedsatta då regionens psykiatriverksamheter i liten utsträckning använder "mina planer". Detta gäller framför allt funktionsstödsnämndens målgrupp.

Egenvård

Granskningen bedömer att efterlevnaden av överenskommelsen inte är tillfredsställande och att kunskapen om överenskommelsen behöver förbättras främst inom regionen. Det gäller framför allt kunskapen om rutinen för egenvård som uppfattas vara mycket begränsad och behöver förbättras.

Hjälpmedel, palliativ vård och munhälsa

Granskningen bedömer utifrån av vad som framkommit i intervjuer, skriftliga svar och dokumentation att efterlevnaden av avtalet i huvudsak är tillfredsställande.

Kostnadsansvar för förbruknings- och sjukvårdsartiklar

Granskningen bedömer att efterlevnaden av avtalet i huvudsak är tillfredsställande men att förbättringsområden finns. Förbättringsområdena gäller den så kallade krysslistan som reglerar kostnadsfördelningen som kommunen fyller i som upplevs som krånglig. Detta leder till att vårdcentralen kan ifrågasätta en beställning vilket fördröjer leveransen till kommunen. En översyn av krysslistan pågår centralt via Vårdsamverkan Skåne där Malmö har anmällda representanter.

Är ansvarsfördelningen och kostnadsfördelningen mellan Region Skåne och Malmö stad med anledning av avtalet ändamålsenlig?

Granskningen bedömer att ansvarsfördelningen och kostnadsfördelningen inte är helt ändamålsenlig, då diskussioner om överknuffning av kostnader från regionen till kommunen uppges pågå hela tiden. Malmö stad har räknat på sina ökade kostnader tillsammans med rådet för kommunalekonomisk forskning och utbildning (KEFU). Utredningen uppges visa att de ser en förskjutning av kostnaderna till kommunen.

Bidrar Region Skåne och Malmö stad till en ändamålsenlig samverkan?

Kommunen bedömer att samverkan med regionen i mycket stor utsträckning är tillfredsställande. Granskningen bedömer dock att efterlevnaden av avtalet i denna del inte är ändamålsenlig, vilket baseras på att funktionsstödsnämndens samverkan med vårdcentraler där patienter är listade inte är ändamålsenlig vilket kan resultera i att brukarna inte alltid får det de behöver och har rätt till. För att samverkan ska vara helt ändamålsenlig krävs enligt granskningens bedömning att större brister i avtalsefterlevnaden åtgärdas.

Vilka större beslut och åtgärder har kommunen vidtagit för att uppnå de mål och syften som anges i avtalet?

Granskningen bedömer att efterlevnaden av avtalet i denna del inte är ändamålsenlig. Granskningen konstaterar att kommunen har vidtagit flera åtgärder för att uppnå de mål och syften som anges i huvudavtalet men att brister finns i avtalet (bland annat ojämlig vård) och att ytterligare åtgärder behöver vidtas för att komma till rätta med dessa brister. Granskningen visar också att en stor del av ansvaret för detta ligger på regionen. För att samverkan ska vara helt

ändamålsenlig krävs enligt granskningens bedömning att större brister i avtalsefterlevnaden åtgärdas.

Är effekterna som kan påvisas för brukarna och för verksamheten ändamålsenliga?

Granskningen bedömer att effekterna för brukarna inte är helt ändamålsenliga och att individanpassningen och ett mer personcentrerat arbetssätt behöver utvecklas i både kommunen och regionen. Det gäller framför allt funktionsstödsnämndens målgrupp, patienter inom socialpsykiatri, när det gäller individperspektivet och där vårdcentralerna uppges ha en dålig kunskap om målgruppen.

Har kommunen gjort en ändamålsenlig uppföljning av avtalet?

Malmö stad har gjort flertalet olika uppföljningar av avtalet vilka listas nedan:

- deltagande i uppföljningar av mobila vårdteam
- regelbundet följt upp avtalet genom samverkansforum HS-avtalet, vilka har följts upp i delregional samverkan och delregional tjänstemannaberedning
- särskilt boende och vårdcentraler följer upp på lokal nivå minst en gång per år
- på lokal nivå har sektionschefer i kommunen och verksamhetschefer på vårdcentraler tät kontakt och följer upp vad som inte fungerar kontinuerligt
- varje månad följs avtalet upp i HS-nätverk med HS-ambassadörer ute i verksamheten
- uppföljning görs på operativa beredningsgruppen cirka tre gånger per termin
- uppföljning görs i nära vård samverkansforum cirka tre gånger per termin
- uppföljning gör i delregional tjänstemannaberedning två gånger per termin
- brister och klagomål med anledning av HS-avtalet följs upp lokalt
- Malmö stad har deltagit i flera uppföljningar och genomlysningar i samarbete med KEFU.

Enligt avtalet punkt 6.1 ska en gemensam löpande uppföljning av måluppfyllelsen av såväl följsamhet till grundöverenskommelsen som framsteg, resultat och konsekvenser i utvecklingsprocessen göras enligt en gemensam uppföljningsplan.

Granskningens bedömning är att hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden i Malmö stad i stor utsträckning har följt upp avtalet. Granskningen bedömer också att den dokumenterade uppföljning som anges i punkt 6.1 i avtalet inte genomförts i flera delar.

Bedömning utvecklingsområden

Granskningen bedömer att målsättningarna med utvecklingsområdena har uppnåtts i stor utsträckning men att det finns variationer mellan olika vårdcentralers engagemang.

Utvecklingsområdena är:

- utveckling av teambaserad vårdform för de mest sjuka
- utveckling av insatser för tidvis sviktande
- utveckling av arbetssätt och stöd för personer i riskgrupper
- utreda förutsättningar för att samorganisera rehabilitering och hjälpmedelsförsörjning.

Granskningens rekommendationer

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och funktionsstödsnämnden i Malmö stad rekommenderas

att fortsätta lyfta problematiken kring olika områden i avtalet som redovisas i granskningen, till lokala, delregionala och centrala samverkansorgan i syfte att åstadkomma att åtgärder vidtas för att förbättra avtalets efterlevnad. Nämnderna rekommenderas även att skapa förutsättningar för att åtgärder vidtas för att förbättra avtalets efterlevnad och att en systematisk uppföljning av avtalet införs i alla delar.

Ansvariga

Anne Wolf, tillförordnad förvaltningsdirektör